

176. LANDGRAAF (UBACH OVER WORMS) 14,4 km

www.wandelgidszuidlimburg.com

Tijdens deze wandeling met enkele lichte hellingen loopt u via het Rimburcherbos naar het dorpje Rimburch met zijn beschermd dorpsgezicht. Dan loopt u langs het riviertje de Worm naar het Naherholungsgebiet Wurmtal. Even verder kunt u dan het mooie Willy Dohmenpark bezoeken. Via het dorpje Rimburch, waar u kunt pauzeren, en via het Rimburcherbos loopt u weer terug Het Willy Dohmenpark is verboden voor honden. De wandeling gaat niet door maar langs het Willy Dohmenpark.

Startadres: Camping De watertoren, Kerkveldweg 1 Landgraaf. Er is ook een restaurant "Bei os" op de Camping.

GPS afstand	Looptijd	Hoogteverschil	Totaal omhoog
14,45 km	3.20 uur	57 m	132 m

176. LANDGRAAF (UBACH OVER WORMS) 14,4 km

1. Vanaf de camping gaat u R en neem dan de eerste weg L richting watertoren. Met uw gezicht naar de trappen van het wandelcafé De Watertoren gaat u schuin L en neem het smalle paadje naar R. Loop vlak daarna het brede bospad door het Rimburger bos omlaag. Negeer zijpad rechts omlaag en loop RD.

2. Negeer voorbij 2 zitbanken paadje links omhoog. Aan de 3-sprong gaat u L en loop even verder het trappenpad omhoog. Boven loopt u RD. Negeer zijpaadjes. Het bospad buigt naar rechts en wordt een dalend pad. Beneden steekt u via twee draaihekje (stegelkes) het smalle weiland over en u loopt u weer het bos in.

3. Negeer zijpaadjes en volg het bospad RD. Boven aan de 3-sprong gaat u L. (30 m verder passeert u een omgevallen boom). Aan de T-splitsing, met 2 boompjes in het midden, gaat u R. Aan de T-splitsing voor afrastering van camping de Watertoren gaat u R (blauw). Negeer meteen hol zijpad rechts omlaag en loop aan de Y-splitsing bij verbodsbord RD (blauw) verder langs de afrastering. Aan de 3-sprong gaat u L. (U verlaat hier de blauwe route). Negeer zijpaadjes rechts en loop verder RD langs de afrastering. Aan het einde van de afrastering gaat u RD over het smal pad langs de akkers en bosrand. (Hier heeft u links mooi uitzicht op de watertoren).

4. Aan de asfaltweg gaat u R (fietsroute 41) de smalle asfaltweg (fietspad) omlaag. Na 130 m gaat u L het trappenpad omhoog. Boven aan de 3-sprong gaat u R omlaag. Negeer zijpaden en volg het dalende en stijgende pad RD. Bij de steile grindhelling (D'r Zandberg) gaat u RD. Let op! Waar meteen daarna het pad naar links buigt, gaat u RD voorzichtig het steile pad omlaag.

*(Vindt u dit te gevaarlijk, volg dan verder het pad, dat hier naar links buigt. Vlak daarna, voorbij het grote grasveld, buigt het bospad links omlaag. Negeer zijpad links omhoog. Bij de kapel loopt u RD (blauw). Ga nu verder bij **** in punt 5).*

Na 10 m gaat u R en loop RD omlaag richting weiland. Bijna beneden bij 2-stammige boom gaat u R.

5. Vlak daarna bij deksel van put gaat u L. (Hier ziet u beneden een smalle holle asfaltweg). Meteen daarna aan de afrastering van weiland gaat u L (blauw). Volg dit pad RD door en langs de bosrand. Aan de Y-splitsing gaat u L (blauw) omhoog. Vlak daarna aan de T-splitsing gaat u R. Meteen daarna aan de 3-sprong gaat u RD omhoog en even verder loopt u het trappenpad

omhoog. Boven bij de St. Jozef kapel en 3 zitbanken gaat u R omlaag.

(De kapel is gesticht in 1951 door de oud-strijders van Rimburch naar aanleiding van hun behouden terugkeer na de WO II. Later zijn de namen van de oud-strijders uit Waubach, Groenstraat, Lauradorp en Abdisschenbosch vermeld).

**** Beneden aan de asfaltweg gaat u R omlaag en u loopt Rimburch (Landgraaf) binnen. Beneden aan de T-splitsing bij stenen wegwijk (1908) en molensteen gaat u L (rood) door het beschermde dorpsgezicht van Rimburch.

(Als u hier 30 m naar R gaat, dan komt u bij het rijksmonumentale bijzondere huis (nr. 107) gebouwd in chaletstijl (1881) met dakkapellen met torentjes. De route volgend passeert u rechts de prachtige voormalige boerderij (nr. 29) uit 1718 met boven de poort een tijdvers).

Aan de 4-sprong bij bijzondere zitbank, groot H. Hartbeeld en het dorpscafé D'r Eck (leuke pauzeplek) gaat u R (Brugstraat). Negeer zijweg rechts en u passeert de H. Drievuldigheidkerk (1726).

(Via de linker deur komt u in de Mariakapel, waar u een kaarsje kunt aansteken. Via de kapel heeft u ook een uitzicht op het interieur van de kerk. Tegenover de kerk ligt de pastorie (1826) met het beeld van Sint Jozef met Kind in muurnis. De Brugstraat was het laatste stuk van de Romeinse handelsweg (Via Belgica) op Nederlands grondgebied, die van het Franse Boulogne-sur-Mer naar Keulen liep).

6. Via de brug, waarop twee grote schildpadden staan, steekt u het riviertje de Worm over en u loopt Duitsland binnen. Let op! Na de brug gaat u meteen bij stenen grenspaal nr. 238F L (Zwei-Schlösser-Allee) over het pad/klinkerstroken langs de 53 lm lange Worm/Wurm, die hier grensrivier is.

(Rechts ziet u hier een Vredesmonument. Op de 12 verticale planken rechts van de brug staat in 10 verschillende talen de tekst "Weet die u haat leert zal u niet verlossen" Rechts ziet u hier ook kasteel Rimburch, dat dateert uit de 12^e eeuw en dat oorspronkelijk bestond uit een donjon, een verdedigbare woontoren.. De huidige vorm dateert uit eind 19^e eeuw)..

Volg nu bijna 1,5 km deze weg. Na circa 1 km, even voor de stenen grenspaal no. 239, (zijkant) wordt de weg een asfaltweg.

(Links aan de andere kant van de Worm ziet u het waterzuiveringsgemaal Rimburch en woningen in het stadsdeel Marienberg (Ubach-Palenberg). Rechts ziet u de spoorlijn Aken – Mönchengladbach).

Aan de 3-sprong loopt u bij stroomversnelling in de Wurm RD onder het viaduct door en volg verder de Wurm, een zijrivier van de Rur. Aan de T-splitsing, met links een houten brug, gaat u R omlaag en steekt u de volgende houten brug over. Na deze brug gaat u L. Negeer meteen zijweg rechts en loop RD over het asfalt- voetpad.

(U loopt nu het Naherholungsgebiet Wurmtal binnen).

Voor de vijver gaat u L.

(Hier ziet u voor u de restanten van een badhuis horende bij een Romeinse villa uit de 2^e/3^e eeuw).

Even verder steekt u weer een houten brug over. Aan de 4-sprong na de brug gaat u L over het asfaltpad.

(U passeert de uitspanning Seetreff Wurmtal, een leuke pauzeplek met speeltuin en minigolf. Alle dagen geopend).

7. Negeer twee zijpaden rechts omhoog en blijf RD lopen parallel aan de links gelegen vijver. Aan de 4-sprong bij zitbank gaat u L met links van u nog steeds de vijver. Vlak daarna aan de T-splitsing gaat u R over het beklinkerde voetfietspad.

(Als u hier even RD loopt, dan komt bij een kijkwand met mooi uitzicht over de meanderende Worm).

Steek de brug over en volg het pad verder langs de Worm.

(Een eindje verder bij ijzeren hek ziet u links het waterrad van de voormalige Mühle Zweibruggen (1450)).

Aan 4-sprong bij de volgende brug gaat u L. Neem nu de eerste weg R (In der Rott). * Negeer voorbij huisnr. 7 grindpad links.**

(Als u hier L over het grindpad gaat (zeker doen) dan komt u via de bijzondere ijzeren brug (Klangbrücke) in het Willy Dohmenpark (Verboden voor honden). Voor meer info zie laatste alinea).

Blijf de smalle asfaltweg verder RD verder volgen.

8. Aan de voorrangsweg gaat u R. Meteen daarna aan de kruising gaat u L (Hasenbuschstraße) omhoog.

(Een eindje verder ziet u links de rand van het Willy Dohmenpark).

Boven aan de kruising met voorrangsweg gaat u L nog even omhoog.

9. Voor de kapel gaat u R (Hanapfenstraße). Neem nu tegenover huisnr. 17 de eerste smalle asfaltweg R. Aan de kruising gaat u L over de veldweg langs de hagen. Aan de T-splitsing gaat u R en volg deze veldweg geruime tijd. *(Even verder ziet u rechts voor u de kerk in Scherpenseel).*

Aan de kruising gaat u RD over de asfaltweg. Aan de T-splitsing L. Meteen daarna aan de 4-sprong in het stadsdeel Windhausen gaat u R (Einhardtstraße). Negeer zijweg rechts en links. Aan de kruising met voorrangsweg RD

(Marienhof). Aan de 3-sprong bij ijzeren hek gaat u RD de smalle klinkerweg omlaag. Bij de ingang van de grote carréhoeve "Gut Valkerhofstadt"(1845) en bij het onder de mooie treurwilg staand wegwijk wordt de smalle klinkerweg een bredere klinkerweg Beneden aan de T-splitsing gaat u R (Palenbergerweg) en u loopt een eindje verder Rimbürg binnen. Negeer twee zijwegen rechts (Gremelsbrugge).

(Loop links over het trottoir). (U passeert het infobord "Rimbürg in de Romeinse tijd") en even verder rechts de voormalige basisschool van Rimbürg).

10. Aan de 4-sprong bij groot H. Hartbeeld, bijzondere zitbank en café D'r Eck gaat u L (Brugstraat).

(Hier staat rechts de grote monumentale typisch Limburgse carré-boerderij genaamd Hoeve de Kruisstraat (1822/1838)).

Negeer zijweg rechts. Let op! Net vóór de brug gaat u tegenover stenen grenspaal 238 F R over het pad/klinkerstroken langs de Worm. Bij het witte huis ziet u het waterrad van de voormalige watermolen Rimbürg.

(De huidige gebouwen van deze voormalige dubbele watermolen stammen uit de 18^e /19^e eeuw en staan op de Duitse oever. In 1543 stond hier al een watermolen. Op de plek van het witte woonhuis stond op de Nederlandse oever een oliemolen later graanmolen met een eigen waterrad (18^e eeuw). Begin 20^e eeuw waren beide molens met een brug verbonden. Hier ziet u aan de andere kant van de Worm het kasteel Rimbürg).

Bij verbodsbord loopt u RD over de smalle asfaltweg. De asfaltweg wordt een pad bestaande uit twee klinkerstroken dat u 700 m RD volgt langs de Worm, die hier grensrivier is en gekanaliseerd is *(Na 200 m passeert u rechts de visvijver Rimbürg).* Aan de 3-sprong bij 't Bakkes gaat u R (rood) omhoog.

(In dit Bakkes bakken de inwoners van Rimbürg 10 x per jaar circa 100 vlaaien per keer. 't Bakkes staat op de fundamenten van een oud lijkenhuisje waar in een ver verleden de lichamen van overleden niet-katholieken of zelfmoordenaars werden bewaard).

Aan de 3-sprong loopt u RD (rood/groen) Steek voorbij wegwijk de doorgaande weg over en ga RD (fietsroute 46/groen/Hoolgrub) de smalle asfaltweg (fietspad) omhoog. Negeer na 250 m trappenpad rechts omhoog en loop RD (blauw) langs de betonnen wand verder de holle weg omhoog. Na 150 m buigt de holle weg naar links en dan naar rechts. Let op! Ga hier bij zitbank L (blauw) via de grote zwerfsteen het trappenpad omhoog.

(Hier staat de uit hout uitgekerfde "Heks van Brunssum". Dit herdenkingskunstwerk van de kettingzaagkunstenaar Roel van Wijck staat op de plek waar van 1932 en 1934 het podium van het openluchttheater heeft gestaan.

Aan de overkant, waar nu twee boomstoelen staan, zaten de toeschouwers. "De Heks van Brunssum" was één van de voorstellingen, die toen hier zijn opgevoerd. De opbrengsten van de voorstellingen waren bestemd voor de bouw van een kerk in de wijk Lauradorp).

11. Aan de 3-sprong, na trappenpad, gaat u verder RD (blauw) omhoog. Aan de volgende 3-sprong gaat u R (blauw). Vlak daarna aan de volgende 3-sprong voor hoge afrastering van camping "De Watertoren" gaat u L (blauw) over het brede pad. Aan de omgekeerde Y splitsing bij verbodsbord (ruiters) loopt u RD. Negeer zijpaden links en volg het pad RD langs de afrastering van de camping. U verlaat het bos. Bij de ingang van camping de Watertoren wordt de veldweg een asfaltweg, die u RD (Kerkveldwegrood/blauw) volgt. Bij de camping is ook een leuk restaurant met terras. Negeer zijweg links (Watertorenpad).

(Voor u ziet u de St Josephkerk (1869-1877 in Waubach en rechts heeft u weids uitzicht o.a. op de

Het Willy Dohmenpark (verboden voor honden) is een voormalige kiezel en zandgroeve, die na de sluiting, door de toenmalige eigenaar Willy Dohmen veranderd is in het huidige prachtige park. Hij ligt hier ook begraven, midden tussen de rododendrons, azalea's en hortensia's. U kunt een wandeling maken door dit prachtig park met buiten de vele bloemen en bijzondere stenen ook nog een vleermuizenkelder, het Geschichts- und Steinmuseum, een volière en een prachtige vijver. In het park staan voldoende zitbanken en picknickbanken. Geopend van 1 okt. t/m 31 maart van 8.00 tot 17:00 uur. Van 1 april t/m 30 sept. Van 8.00 tot 20.00 uur. Toegang gratis. De toegangspoort wordt automatisch elektronische gesloten. Zorg dus dat u het park op tijd verlaten heeft.

Auteur: Jos Wlazlo

Het Auteursrecht van deze tekst en het Databankenrecht op deze route ligt volledig bij de auteur. Niets van deze wandelroute mag worden gekopieerd, verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van de auteur.

ziet u de St Hubertuskerk (172) in de Duitse plaats Süsterseel).

Aan de T-splitsing bij Maria kapel/Waarderkapelke en zitbank gaat u L (blauw).

(De kapel dateert uit 1913 en is gebouwd op de plek waar eerder een wegwijk stond. Na beschadigingen in de Tweede Wereldoorlog werd de kapel gerestaureerd).

Negeer zijpaden en volg RD de dalende holle asfaltweg. Bijna beneden bij ijzeren hek, zitbank en plaatsnaambord Landgraaf gaat u L het trappenpad omhoog. Boven aan het trappenpad buigt het pad naar rechts. Volg nu het pad RD door en langs de bosrand. Het pad buigt via trappenpad links door het bos omhoog. Boven aan de 3-sprong gaat u RD. Voor café gaat u L en aan de T-splitsing R terug naar de camping.